

TORNAI JÓZSEF

Minden múzsa lelke

Alföldy Jenőnek szeretettel

*Kell a döbbenet,
az Ige:
a költő csak a mágia hüvelyé.
A varázslás az az erőtitok,
amitől írás után is sámán vagyok,
s ha elhallgat bennem az üzenet,
a képeké, sejtelmeké, jövő-ígéretké,
lezuhanok a lelőtt madarak közé,
mintha sose lett volna
a dalokhoz se szárnyam,
se nyelvem.
Mert minden múzsa
lelke az Elképzелhetetlen!*

ZSILLE GÁBOR

Kiteljesedés

A szépirodalmi könyvek mai terjesztésének ismeretében hihetetlennek hangzik: 1993 nyarán Zamárdiban, a balatoni üdülőttelep trafik bódéjának kirakatában megpillantottam az *Irodalmi fogalomtár* című kötet második kiadását Alföldy Jenő tollából, a Nemzeti Tankönyvkiadó gondozásában. Azonnal megvettem. Húszéves, szárnyait bontogató költő vagy író aligha találhat hasznosabb kiadványt – és becessége semmit sem csökkent a szememben az azóta eltelt huszonhat év alatt, ellenkezőleg. Irodalmi és művelődéstörténeti szakkifejezéseket magyaráz meg kétszáznyolcvan oldalon, ábécé sorrendben, az absztrakciótól a hímrímen keresztül a zsrnálkritikáig. Nem csupán meghatározásokat ad az egyes fogalmakhoz, de példákkal: prózarészletekkel és versidézetekkel is megvilágítja használatukat. S teszi mindezt közérthetően, élvezetesen. (Személyes szál: negyed évszázados olvasói lelkesedés után, csak egy hónappal ezelőtt tudtam meg Alföldy Jenőtől, lakóhelyén, egy kecskeméti csárdában vacsorázva, hogy az *Irodalmi*

*fogalomtár*nak létezik egy harmadik, lényegesen kibővített, ám rendkívül alacsony példányszámú kiadása is. Pedig az általam birtokolt másodikat is lelőképpen gazdagnak tartom...)

Korántsem véletlen, hogy ezt a remek kislexikont a Nemzeti Tankönyvkiadó jegyzi, hiszen Alföldy 1991-től évtizeden át e kiadó társadalomtudományi főszerkesztőjeként dolgozott, vagyis házon belül volt. 2001-től nyugdíjas – e minőségében tizennégy könyvet írt, szerkesztett, köztük több iskolai olvasókönyvet. Kiemelendő 2016-ban megjelent nagymonográfiája Tornai Józsefről. Ha messzebbre tekintünk a múltban, kiteljesedik Alföldy munkássága: 1989 és 1992 között *A hónap versei* című tévéműsort szerkesztette; 1986 és 1988 között a Magvető Könyvkiadó szerkesztője; 1969-től 1991-ig az Élet és Irodalom munkatársa, idővel rovatvezetője; 1958-tól tizenegy évig a Magyar Távirati Iroda fotósa. Elismerései közül kiemelkedik az 1984-ben elnyert József Attila-díj és a négy éve átvett Magyar Érdemrend lovagkeresztje. Magánéletének meghatározó eseménye, hogy 1998-ban feleségül vette lapunk kedves szerzőjét, Dobozi Eszter költőnőt.

Alföldy Jenő július 28-án ünnepli 80. születésnapját. Isten éltesse még sokáig!